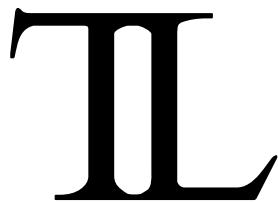

Targum Jonathan to Judges

Targum Jonathan to Judges

Facing Targum and Masoretic Text

Timothy A. Lee Publishing

Targum Jonathan to Judges: Facing Targum and Masoretic Text

Copyright © 2024 by Timothy A. Lee

Timothy A. Lee Publishing, Cambridge, England

www.timothyalee.com

@Timothy_A_Lee

@TimothyALeePub

All rights reserved. This publication may not be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher. For permission requests, contact requests@timothyalee.com.

This base text is in the public domain.

<https://github.com/Sefaria/Sefaria-Export/tree/master/json/Tanakh/Targum/Targum>

First Edition 2024

ISBN: 978-1-83651-048-2

CONTENTS

Introduction	vii
Judges	2
Paradigms	93
Maps	107

Introduction

This is a facing parallel edition for Targum Jonathan to Judges. The purpose of this book is to encourage new students and scholars to read and study the ancient Aramaic targums. The book displays the Aramaic targum alongside the facing Hebrew Masoretic Text for comparison.¹

Targum Jonathan is an expansion interpretation of the Prophets. It is more expansive than Targum Onkelos to the Torah. It was probably composed in the second century. It was edited by the seventh century, since when referring targums of the Prophets the Babylonian Talmud cites Targum Jonathan.² Beyond Jonathan, few other targums exist the Prophets. This reflects the reality that the books of the Prophets were less popular than the Torah for Medieval Judaism.³

¹ Should the reader wish to study the text in English, then translations are available. See especially the editions from T & T Clark, such as Daniel J. Harrington and Anthony J. Saldařini, eds. *Targum Jonathan of the Former Prophets*. Vol. 10. Aramaic Bible. T & T Clark: Edinburgh, 1987.

² C. T. R. Hayward. “The Aramaic Targums.” In: *The New Cambridge History of the Bible. Volume 1: From the Beginnings to 600*. Ed. by James Carleton Paget and Joachim Schaper. Cambridge: Cambridge University Press, 2013, pp. 218–241, p. 238.

³ ibid., p. 223.

What are targums?

With the ubiquity of Hebrew in Israel today, one can forget there was a time when the Hebrew Bible had to be translated to be understood by Jews who no longer spoke Hebrew. The Septuagint served this purpose for the Greek-speaking Jews in Egypt, and also for many others in Palestine. For the Aramaic-speaking Jews from Babylonia to Palestine they instead turned to Aramaic translations, or targums/targumim.⁴ Targums existed at least from the late Second Temple period, for some targums were found among the Dead Sea Scrolls (4QtgLev, 4QtgJob, 11QtgJob).⁵

The name targum derives from the Aramaic noun תַּرְגּוּם meaning translation, interpretation, or explanation.⁶ Targums exist for all books of the Hebrew Bible except Daniel, and Ezra–Nehemiah which are books that already contain significant sections in Aramaic. The origin of targums is vague, perhaps the Synagogue for reading and interpreting texts, or school curricula.⁷

The translation philosophy of targums is generally to make the meaning of the Hebrew clear.⁸ Thus targums are not straightforward translations, but involve interpretation. Sometimes targums did not translate detrimental verses like David and Bathsheba. Targums can at times reduce interpretive options, and they can also iron out inconsistencies. For example, the Hebrew text of Genesis 1:27 and 2:7 uses two different verbs for God's creation of humankind, בָּרָא ‘create’ and יִצְחַק ‘form’ respectively. However, Targum Onkelos reads בָּרָא in both verses.⁹ Thus targums

⁴ The plural is either targumim or targums.

⁵ These are also referred to as 4Q156, 4Q157, and 11Q10 respectively. In addition even the Aramaic Genesis Apocryphon, classified as rewritten scripture contains some places of simple Aramaic targum-like translation from Genesis 14, Joseph A. Fitzmyer. *The Genesis Apocryphon of Qumran Cave I. A Commentary.* Biblica et Orientalia 18. Rome: Pontificio Istituto Biblico, 1966.

⁶ Hayward, “The Aramaic Targums,” p. 218.

⁷ *ibid.*, pp. 235–236.

⁸ *ibid.*, p. 226.

⁹ Cited in *ibid.*, p. 227.

are not straightforward translation, but involve interpretation. This differs to the Septuagint which is generally straightforward phrase-for-phrase translation.

The name Onkelos refers to the supposed author of the Targum to the Pentateuch.

תרגם של תורה אונקלוס חגר אמרו מפי ר' אליעזר ור' יהושע תרגום של נביאים יונתן בן עוזיאל אמרו מפי חני זכריה ומלאכי (Megillah 3a, in Babylonian Talmud)

'The targum of the Torah was composed by Onkelos the convert they say from the mouth of Rabbi Eliezer and Rabbi Yehoshua. The targum of the Prophets was composed by Jonathan ben Uzziel they say from the mouth of Haggai, Zechariah, and Malachi.'

Onkelos is the Eastern pronunciation of Aquila, a second century CE Jew who revised the Greek Septuagint in a very literal manner similar to Onkelos. Likewise, the targums to the Prophets, Targum Jonathan gets its name from the Aramaic for Theodotion, another name linked with the revision of the Septuagint. However, these names are misleading, and connections with the Septuagint revisers is unlikely. The Talmud admits the history is unclear, going on in the same passage to say that targums existed before Onkelos and Jonathan, allegedly as far back as Ezra in the fifth century BCE.

Sources

The Aramaic targum text in this book is vocalised according to the Yemenite Taj 'crown'. These Yemenite Jews preserved the targum texts and maintain the tradition of reading the Torah in

both Hebrew and Aramaic.¹⁰ The text is available under a CC-BY-SA licence.¹¹ The Hebrew Masoretic Text used in this book is that of the Leningrad Codex, as transcribed in the Westminster Leningrad Codex project, which is in the public domain. All poetic divisions are based on the first edition of *Biblia Hebraica*.¹²

Contact

If a reader finds an issue with this book, or wishes to suggest an improvement, please email: reader-suggestions@timothyalee.com.

Acknowledgments

Thanks to all those who discussed producing this book in Cambridge.

*Emmanuel College, Cambridge
15th May, 2024.*

Timothy A. Lee

¹⁰ For a modern critical edition, see Alexander Sperber. *The Bible in Aramaic. Based on Old Manuscripts and Printed Texts. Vol 2. The Former Prophets, according to Targum Jonathan*. Brill: Leiden, 1959 Alexander Sperber. *The Bible in Aramaic. Based on Old Manuscripts and Printed Texts. Vol 3. The Later Prophets, according to Targum Jonathan*. Brill: Leiden, 1962.

¹¹ <https://github.com/Sefaria/Sefaria-Export/tree/master/json/Tanakh/Targum/Targum%20Jonathan/Prophets>.

¹² Rudolf Kittel, ed. *Biblia Hebraica*. Leipzig: J. C. Hinrichs, 1906.

Facing parallel texts

תרגם יונתן על שופטים

וְהִנֵּה בֶּתֶר דְמָיוֹת יְהוֹשֻׁעַ וְשָׂאִילֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִימְרָא
1 דִּי לְמִימְרָא מִן יִסְקָלְנָא לְוֹתָן כְּנֻעָנָה בְּקָדְמִיתָא לְאַנְחָא
 קְרָבָא בְּיהָ: **2** וְאָמָר יְהִי יְהוּדָה יִסְקָלְהָא מִסְרִיתָא וְתַבִּי אֲרָעָא
 בְּיִדְיָהָ: **3** וְאָמָר יְהִי יְהוּדָה לְשָׁמְעוֹן אֲחוֹתִי סָק עַמִּי בְּעַדְבִּי וְגִנִּיחָה
 קְרָבָא עִם כְּנֻעָנָה וְאַחֲד אָפַן אַנְחָא עַמְּד בְּעַדְבִּד וְאַזְלָעָה עַמִּיהָ
 שָׁמְעוֹן: **4** וְסָלִיקָנוּ דְבִית יְהִי יְהוּדָה וְמִסְרָה יְיָ וְתַכְנָנָה וְפֶרֶזְיאָה
 בְּיִדְיָהָו וְמַחְנוֹן בְּבָזָק עַסְרָא אַלְפִין נְבָרָא: **5** וְאַשְׁכָּחָיו יְתָא אַדְנִי
 בָּזָק בְּבָזָק וְאַנְחָיו קְרָבָא בְּיהָ וְמַחְנוֹן יְתָא כְּנֻעָנָה וְיְתָא פְּרִזְיאָה:
6 וְעַרְקָק אַדְנִי בָּזָק וְרַדְפָּו בְּתָרוּהָי וְאַחֲדו יִתְהָא וְקָצִיצוֹ יְתָא
 קְרָסְלִי יְדֹוִי וְרַגְלוֹהָי: **7** וְאָמָר אַדְנִי בָּזָק שְׁבָעֵין מְלָכִינוּ קְרָסְלִי
 יְדֹוִהָו וְרַגְלֵיהָו מְקָצִיצָין הָוּ מְלָקְטָיו לְחַמָּא פְּחוֹת פְּטוּרִי כְּמָא
 דְעַבְדִּית כָּנְשָׁלִים לְיְיָ וְאִתְהָהָי לְיִרְוּשָׁלָם וְמִתְפָּמָן:
8 וְאַנְחָיו קְרָבָא בְּנֵי יְהִי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלָם וְכָבְשׁוּ יְתָהָה וְמַחְהָהָה
 לְפָתָגָן דְּחַרְבָּה וְיְתָא קְרָתָא אָוּקִידָו בְּנֵוֹרָא: **9** וְיַבְתָּר כָּנְשָׁחָתוֹ בְּנֵי
 יְהִי יְהוּדָה לְאַנְחָא קְרָבָא בְּכְנֻעָנָה יְהִיב טֹרָא וְדָרוֹמָא וְשָׁפְלָהָא:
10 וְאַזְלָעָה דְבִית יְהִי יְהוּדָה לְוֹת כְּנֻעָנָה דִּיחְבָּין בְּחַבְרוֹן וְשָׁוּם
 חַבְרוֹן מְלָקְדָמָיו קְרִיתָא אַרְבָּע וְמַחְנוֹן יְתָה שְׁשִׁי וְיְתָה אַחִימָן וְיְתָה
 תָּלָמִי: **11** וְאַזְלָעָה מִתְפָּמָן לְוֹת יְתַבִּי דְבִיר וְשָׁוּם דְבִיר מְלָקְדָמָיו
 קְרִיתָא אַרְכִּי: **12** וְאָמָר כָּלָב דִּימְתִּי יְתָה קְרִיתָא אַרְכִּי וְיִכְבְּשִׁנָּה
 וְאַפְּנָה לְיהָ יְתָה עֲכָסָה בְּרָתִי לְאַתְּהָ: **13** וְכָבְשָׁה עַתְּנִיאָל בְּרָקָנוּ
 אֲחוֹתִי דְכָלָב דִּזְעֵר מְגִיה וַיְהִבָּלְהָ יְתָה עֲכָסָה בְּרָתִי לְאַתְּהָ
 וְהִנֵּה בְּמַעַלָּה וְאַמְלָכְתִּיהָ לְמַשְׁאָל מִן אֲבוֹתָא אַחֲסָנָתָא
 וְאַתְּרָכִינָה מַעַל חַמְרָא וְאָמָר לְהָכָלָב מִה לִיְךָ: **15** וְאָמָרָת לְיהָ
 הָבָלִי אַחֲסָנָתָא אֲרִי לְאָרָע דָרוֹמָא יְהִבָּפָנִי וְתַפְּנִי לְיִאָתֵר בֵּית
 שְׁקִיאָ דָמִיא וַיְהִבָּלָה כָּלָב יְתָה שְׁקִיאָ עַלְאָה וְיְתָה בֵּית שְׁקִיאָ

שָׁפְטִים

וַיֹּהֶי אַחֲרֵי מֹות יְהוֹשֻׁעַ וַיָּשָׂאלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בַּידָּוֹה לְאמֹר 1
מַיְדָה-לֹןִי אֶל-הַכְּנָעָנִי בְּתַחַלָּה לַהֲלָם בָּו: ² **נוֹאָמֵר**
יְהוָה יְהוָה יְשַׁלֵּחַ הַנֶּה נְתַפֵּי אֶת-הָאָרֶץ בַּיָּדוֹ: ³ **נוֹאָמֵר יְהוָה**
לְשָׁמְעוֹן אֲחוֹרָיו עַלְהָ אֲפִי בְּנוֹרָלִי וְגַלְחָמָה בַּכְּנָעָנִי וְהַלְכָתִי
נִמְ-אָנָי אַתָּה בְּנוֹרָלָךְ וַיַּלְךְ אַתָּה שְׁמָעוֹן: ⁴ **נוֹעַל יְהוָה וַיַּתֵּן**
יְהוָה אֶת-הַכְּנָעָנִי וְהַפְּרָזִי בְּיָדָם וַיַּכְּסֹם בְּבָזָק עֲשָׂרָת אֶלְפִּים
אֲישׁ: 5 **נוֹימַצְאָו אֶת-אָדָרַנִי בְּזָק בְּבָזָק וַיַּלְחַמוּ בָּו נִלְפֹו אֶת-הַכְּנָעָנִי**
וְאֶת-הַפְּרָזִי: 6 **נוֹנֶס אָדָרַנִי בְּזָק וַיַּרְדַּפְוּ אָדָרַנִי וַיַּאֲחַזְוּ אָתוֹ**
וַיַּקְאַצְוּ אֶת-בְּהִנּוֹת יְהוָה וַרְגָּלוֹ: 7 **נוֹאָמֵר אָדָרַנִי בְּזָק שְׁבָעִים ו-**
מְלָלִים בְּהִנּוֹת יְהִיָּם וַרְגָּלִיָּם מִקְצָצִים הַיּוֹ מַלְקָטִים תְּחַת
שְׁלָחָנִי כַּאֲשֶׁר עָשָׂיתִי כֵּן שְׁלָמִ-לִי אֶלְהָיִם וַיְבִיאָהוּ יְרִישָׁלָם
נִימָת שָׁם: ב

וַיַּלְחַמוּ בְּנֵי יְהוָה בְּיְרִישָׁלָם וַיַּלְכְּדוּ אֹתָהּ וַיְכַוֵּה לְפִרְחָרֶב
וְאֶת-הָעִיר שְׁלַחוּ בָּאָשׁ: 8 **וְאַחֲרֵי גַּרְדוֹ בְנֵי יְהוָה לַהֲלָם**
בַּכְּנָעָנִי יוֹשֵׁב הַדָּר וַתְּנַגֵּב וַתְּשַׁפְּלָה: 9 **וַיַּלְךְ יְהוָה**
אֶל-הַכְּנָעָנִי הַיּוֹשֵׁב בְּחַבְרוֹן וַיִּשְׁמַחְכְּרוֹן לִפְנֵים קָרִינָת
אַרְבָּע וַיַּכְּסֹם אֶת-שְׁשִׁי וְאֶת-אַחִימָן וְאֶת-פָּלָמִי: 10 **וַיַּלְךְ מִשְׁם**
אֶל-יְשָׁבֵי דָבֵיר וַשְּׁמַדְבֵּר לִפְנֵים קָרִינָת-סְפָר: 11 **נוֹאָמֵר**
כָּלֶב אֲשֶׁר-יָבַח אֶת-קָרִינָת-סְפָר וַיַּלְכְּדָה וַנְתַפֵּי לוֹ אֶת-עֲסָה
בְּתִי לְאָשָׁה: 12 **נוֹילְכָה עַתְּנִיאֵל בְּרוֹקָנוֹ אֲתָי כָּלֶב הַקְּפֹנוֹ**
מִמְּנִי וַיַּתְּנוֹלֹו אֶת-עֲסָה בְּתִוְתְּ לְאָשָׁה: 13 **וַיַּעֲנִי בְּבוֹאָה וְפָסִיתָהוֹ**
לְשֹׁאָל מִאֶת-אָבִיהָ הַשְׁלָה וַתְּצִנָּח מַעַל הַחֲמֹור וַיֹּאמֶר-לְהָ
כָּלֶב מַה-זֶּה: 14 **וַתֹּאמֶר לוֹ הַבָּה-לִי בְּרָכָה כִּי אֶרְץ הַגְּנָבָ**
נִתְּנָהָ לִי גָּלָת מְנִים וַיַּתְּנוֹלָה כָּלֶב אֶת גָּלָת עַלְית וְאֶת
גָּלָת פְּתַחַת: ב

כִּנְעָנָא יְתַבֵּי אֶרְעָא אֲרִי לֹא חֶרְכִּינְנוּ: ³³ דְּבִית נְפַתְּלִי לֹא תְּרִיכְוּ יְתַבֵּי בֵּית שְׁמֶשׁ וַיְתַבֵּי בֵּית עֲנָת וַיְתִיכְוּ בְּנָוָן כִּנְעָנָא יְתַבֵּי אֶרְעָא וַיְתַבֵּי בֵּית שְׁמֶשׁ וּבֵית עֲנָת הַוּ לְהֻזּוֹ לְמַסְקִי מִסִּין: ³⁴ וְדַתְּקָכוּ אַמְוֹרָא יְתַבֵּי בְּנֵי דָן לְטַוְרָא אֲרִי לֹא שְׁבָקִינְנוּ לְמִחְתָּה לְמִישָׁרָא: ³⁵ וַיְשִׁירֵי אַמְוֹרָא הַמְּתָב בְּטוּר چָרָס בְּאַלְוָן וּבְשֻׁלְבִּים וְתִקְיָפָת יְד בֵּית יוֹסֵף וְהַוּ לְמַסְקִי מִסִּין: ³⁶ וְתִחְיָם אַמְוֹרָא מַמְסִקִּי עַקְרָב בִּים מִן כִּיפָּא וְלַעֲילָא:

2 וְסַלִּיק נְבִיא בְּשִׁלְחוֹת מִן קָרְדָּם יְיָ מִן גָּלְגָּלָא לְבוֹכִים וְאָמָר אַסְכִּית יְתִכְוּ מִמְּצָרִים וְאַעֲלִית יְתִכְוּ לְאֶרְעָא דַי קִוְיָה לְאַבְהָתָהָכָו וְאָמְרִית לֹא אַשְׁנִי קִימִי עַמְכָו לְעַלְמָ: ² וְאַתָּהוּן לֹא תְּגַנְּרוּן קִים לְיְתַבֵּי אֶרְעָא הַדָּא אַגְּנִירְהָוּן תְּתִרְעָוָן וְלֹא קְבַּלְתָּהוּן לְמִימְרִי מָא דָא עַבְדָהוּן: ³ וְאָפָ אָמְרִית לֹא אַתְּרִיךְ יְתַהְוּן מִן קָדְמִיכָו וְיַהְוּן לְכָוּן לְמַעַיקִין וְשַׁעַתְהָוּן יְהֻזּוֹן לְכָוּן לְתַקְלָא: ⁴ וְתַהֲוָה כַּד מַלְיל נְבִיא תְּהִנְמֵיא הַאַלְיוֹן לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַרְמִימָו עַמָּא יְתַקְלָהָו וּבָכוּ: ⁵ וְקָרְדוּ שָׁמָא דַאֲתָרָא הַהְוָא בּוֹכִים וּגְנִיסִּי תְּמַן נְכָתָה קְוֹדְשֵׁא קָרְדָּם דִּי:

6 וְשַׁלָּח יְהוֹשֻׁעָ יְתַבֵּעַ יְתַבֵּעַ עַמָּא וְאַזְלָו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גַּבָּר לְאַחֲסָנָתָהָה לְמִירָת יְתַבֵּעַ אֶרְעָא: ⁷ וּפְלָח עַמָּא קָרְדָּם יְיָ כָּל יוֹמִי יְהוֹשֻׁעָ וְכָל יוֹמִי סְבִיאָ דַי אַוְרִיכָו יוֹמִין בְּתַר יְהוֹשֻׁעָ דְּתַחְזוּ יְתַבֵּעַ עַזְבָּדָא דִּי רְבָא דַי עַבְדָ לִיְשָׁרָאֵל: ⁸ וּמִיתָ יְהוֹשֻׁעָ בְּרָ נְוִי עַבְדָא דִּי בְּרָ מָהָה וּנְשָׁר שְׁנִין: ⁹ וְקַבְרָו וְתִיה בְּתַחְום אַחֲסָנָתָה בְּתִמְנָת چָרָס בְּטוֹרָא דְּבִית אַפְרִים מַצִּיפִנָא לְטוּר גָּעָשׁ: ¹⁰ וְאָפָ כָּל דָּרָא הַהְוָא אַחֲנִישׁו לֹות אַבְהָתָהָי וּקְם דָּרָא אַוְחָרָנָא בְּתִרְיהָוּן דָּלָא יַרְעִין לְמִדְחָל מִן קָרְדָּם יְיָ וְאָפָ יְתַבֵּעַ עַזְבָּדָא דַי עַבְדָ לִיְשָׁרָאֵל: ¹¹ וּעַבְדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְתַבֵּעַ דְּבִישׁ קָרְדָּם יְיָ וּפְלָחוּ יְתַבֵּעַ בְּעָלִיא: ¹² וְשַׁבְקָו יְתַבֵּעַ פִּילְחָנָא דִּי אַלְהָא דַאֲבָהָתָהָו

הַכָּנְעָנִי יִשְׁבֵּי הָאָרֶץ כִּי לֹא הָוַיְשָׁוּ: ס ³³ נִפְתָּלִי
לְאַהֲרֹן־יְשִׁיבָה בֵּית־שְׁמֶשׁ וְאַתְּ־יִשְׁבֵּי בֵּית־עֲנָתָה וַיָּשַׁב
בַּקָּרְבָּן הַכָּנְעָנִי יִשְׁבֵּי הָאָרֶץ וַיָּשַׁבּוּ בֵּית־שְׁמֶשׁ וְבֵית עֲנָתָה הַיּוּ לְהַם
לִמְסָ: ס ³⁴ נִילְחָצָיו הָאָמֶרֶי אֶת־בְּנֵיכֶن הַחֲרָה בַּיּוֹלָא
נִתְנוּ לְרַדְתָּן לְעַמְקָם: ³⁵ וַיַּוֹּאֶל הָאָמֶרֶי לְשַׁבַּת בְּהַר־חֶרֶס בְּאַיּוֹן
וּבְשֻׁלְבִּים וְהַכְּבֵד יָד בֵּית־יְוֹסֵף וַיְהִי לִמְסָ: ³⁶ וְגַבּוֹל הָאָמֶרֶי
מִמּוּלָה עַקְרָבִים מִתְּסֻלָּע וּמִעַלָּה: פ

וַיַּעַל מֶלֶךְ־יְהוָה מִזְרָחָנְגָלָל אֶל־הַבְּכִים פ 2

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶעֱלָה אֶתְכֶם מִמּצְרָיִם וְאֶבְיאָ אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעֲתִי לְאַבְתֵיכֶם וַיֹּאמֶר לְאַדְמָר בְּרִיתִי אֶתְכֶם לְעוֹלָם:
² וְאֶתְכֶם לְאַתְכְּרָתִי בְּרִית לְיוֹשֵׁבִי הָאָרֶץ הַזֹּאת מִזְבְּחוֹתֵיכֶם
תַּתְצֹוּן וְלֹא־שְׁמַעַתֶּם בְּקָלִי מִהְזָעָת עֲשִׂיתֶם: ³ וְגַם אָמֶרֶתִי
לְאַנְגָּרֶשׁ אֶתְכֶם מִפְנֵיכֶם וְהִיִּ לְכֶם לְצָדִים וְאֶלְתִּיחְיֶם וְהִיעָנֶד
לְכֶם לְמוֹקֵשׁ: ⁴ וַיַּדְיוּ כְּדָבָר מֶלֶךְ יְהוָה אֶת־הַדְבָּרִים הָאָלָה
אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל הָעָם אֶת־קוֹלָם וַיַּבְכוּ: ⁵ וַיַּקְרָא
שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהְוֵא בְּכָיִם וַיַּזְחִוּ שָׁם לִיהְוָה: פ
⁶ וַיַּשְׁלַח יְהוָשָׁע אֶת־הָעָם וַיָּלֹכְדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לְנַחְלָתוֹ
לְרִשְׁת אֶת־הָאָרֶץ: ⁷ וַיַּעֲבֹדוּ הָעָם אֶת־יְהוָה כָּל יָמֵי יְהוָשָׁע
וְכָל יָמֵי הַזָּקְנִים אֲשֶׁר הָאָרִיכִי יָמִים אַחֲרֵי יְהוָשָׁע אֲשֶׁר
רָאוּ אֶת כָּל־מִعְשָׁה יְהוָה הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לִיּוֹשָׁרָאֵל: ⁸ נִימָתָה
יְהוָשָׁע בָּנוֹנוֹן עַבְדָר יְהוָה בָּנוֹמָה וְעַשְׁר שָׁנִים: ⁹ וַיַּקְרְבוּ אֶתְהָ
בְּגַבּוֹל נַחְלָתוֹ בְּתִמְנַת־חֶרֶס בְּדַעַר אֶפְרַיִם מִצְפָּן לְתִרְגָּעָשׁ:
¹⁰ וְגַם כָּל־הַגּוֹרֵת הַהְיָאָ נָאָסָפוּ אֶל־אַבּוֹתָיו וַיָּקָם דָוָר אַחֲרֵי
אַחֲרֵיהם אֲשֶׁר לְאַיִּדָעָל אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־הַמִּעְשָׁה אֲשֶׁר
עָשָׂה לִיּוֹשָׁרָאֵל: ס ¹¹ וַיַּעֲשֵׂה בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַדְרָע בְּעִינֵי
יְהוָה וַיַּעֲבֹדוּ אֶת־הַבָּעָלִים: ¹² וַיַּעֲזֹבּוּ אֶת־יְהוָה | אֶל־תְּהִי אֶבְוֹתָם
הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִאֶרֶץ מִצְרָיִם נַיְלָכִי אַחֲרֵי | אֶל־תְּהִי אֶבְוֹתָם

דאפיק יתהון מארעא דמצרים ויטעו בתר טוות עממיा מטעות עממיा די בסחרניתהון וסגידו להון וארכיזו קדם יי: ¹³ ושבקו ית פולחנא דיין ופלחו לבعلא ולעתה תרתחא: ¹⁴ ותקיף רונזא דיין ביישראל ומסרינו ביד בויזיון ובזו יתהון ומסרינו ביד בעלי דבביהון מסchor שחור ולא יכולו עוד למיקם קדם בעלי דבביהון: ¹⁵ בכל אחר די נפקו מחה מן קדם יי הנות בהון לבישא כמא דמליל יי וכמא דקים יי להון ועקה להון לחרא: ¹⁶ ואקים יי גנידין ופרקינו מיד בויזיון: ¹⁷ ואף מן גנידיהון לא קבilio ארי טעו בתר טוות עממיा וסגידו להון סטו בפריע מן אורחא דאילו אבחתהון לקבלא פקידיא די לא עבדו כן: ¹⁸ ואורי אקים יי להון גנידין ותוה מימרא דיין בסעריה דגנידא ופרקיך להון מיד בעלי דבביהון כל יומי גנידא ארי מתייב ממירא דאמר יי ומתקבל צלוותהון ופרקיך להון מן קדם דחקיהון ומישעבדיהון: ¹⁹ והוה כדר מאית גנידא פיבין ומחבלין מאבחתהון למחד בתר טוות עממיा למפלחהון ולמסנד להון לא שבקו מעובדיהון בישיא ומאורחותהון מקלקלתא: ²⁰ ותקיף רונזא די ביישראל ואמר חלוף די עברו עמא הדרין על קימי די פקדית ית אבחתהון ולא קבilio למירמי: ²¹ אף אנא לא אוסף לתרכא אנטש מן קדרmittהון מן עממיा די שבק יהושע ומיה: ²² בידיל לנסהה בהון ית ישראל דנטרין אינון ית אורחן דטקנו קדם יי למחד ביהון כמא די גטרו אבחתהון אם לא: ²³ ושבק יי ית כל עממיא האליין בידיל דלא לתרכottaון בפריע ולא מסרינו בידא דיהושע:

3 ואליין עממיא די שבק יי לנסהה בהון ית ישראל ית כל דלא הו ידען ית כל קרבוי לנוון: ² לחוד בידיל דירעון דרייא דבני ישראל לא לפותהון קרבא לחוד דמלקלדמן לא הו ידען: ³ חמישא טירני פלשׂתאי וכל פנענאי צידונאי וחנאי

מְאֹלֶהָי הַעֲמִים אֲשֶׁר סְבִיבָתֵיכֶם וַיִּשְׂתַחֲוּ לְהָם וַיַּכְעִסּוּ
אֶת־יִהּוָה: ¹³ וַיַּעֲזֹבּוּ אֶת־יִהּוָה וַיַּעֲבֹדוּ לְבָעֵל וְלְעֹשֶׂתֶת:

¹⁴ וַיַּחֲרֹאֵף יְהֹוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּתְגַּם בִּיד־שָׁסִים וַיִּשְׁפֹּסּוּ אֹתָם
וַיִּמְכַּלּוּ בֵּין אֹוִיבֵיכֶם מִסְבֵּבָב וְלֹא־כְּלֹו עוֹד לָעֶמֶד לִפְנֵי
אוֹוִיבֵיכֶם: ¹⁵ בְּכָל־אֲשֶׁר יִצְאֵוּ יְדִיּוֹת הַיְתָה־בָּם לְרֻעה
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהֹוָה וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהֹוָה לְהָם וַיִּצְרַר לְהָם
מְאֹר: ¹⁶ וַיַּקְרִים יְהֹוָה שָׁפְטִים וַיַּשְׁ�עוּם מִינֶּךָ שָׁסִים: ¹⁷ וְגַם
אֶל־שָׁפְטֵיכֶם לֹא שָׁמַעוּ כִּי זֹנוֹ אֶת־יִהּוָה אֶל־הָעָם וַיִּשְׂתַחֲווּ
לְהָם סְרוּסָר מִתְּהִלָּךְ אֲשֶׁר הָלַכְוּ אֶבֶוֹתָם לְשָׁמֶן
מִצּוֹתִיּוֹת לְאָעָשָׂוּ כֵּן: ¹⁸ וְכִירְקָיִם יְהֹוָה וְלְהָם שָׁפְטִים
וְיִהּוָה יְהֹוָה עִם־הַשּׁופֵט וְהַשּׁוּעָם מִינֶּךָ אֹוִיבֵיכֶם כָּל־יְמֵי
הַשּׁוּפֵט כִּי־יִגְתְּחַטְּמָה יְהֹוָה מִנְאָקְתָּם מִפְנֵי לְחַצִּיאָהָם וּרְחַקִּיאָהָם:
¹⁹ וְיִהּוָה בְּנֹות הַשּׁוּפֵט יִשְׁבּוּ וְהַשְׁתִּיתוּ מִאֲבוֹתָם לְלַכְתָּה
אֶת־יִהּוָה אֶל־הָעָם לְעֶבֶדָם וְלַהֲשִׁׁיחָה לְהָם לֹא הַפִּילָוּ
מִמְעַל לִיהָם וּמִדֶּרֶם הַקָּשָׁה: ²⁰ וַיַּחֲרֹאֵף יְהֹוָה בְּיִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמֶר יְעַזְּנָה אֲשֶׁר עָבְרוּ הַנּוֹי הַזֶּה אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי
אֶת־אֲבוֹתָם וְלֹא שָׁמַעוּ לְקוֹלִי: ²¹ גַּם־אָנִי לֹא אָסִיף לְהַזְרִישׁ
אַרְיֶשׁ מִפְנִיאָהָם מִזְרָחָנָם אֲשֶׁר־עָזָב יְהֹוָה וַיָּמָת: ²² לְמַעַן נִסּוֹת
בְּם אֶת־יִשְׂרָאֵל הַשְׁמְרִים הַמְּאֹרֶת־לְרֹאשׁ וְיִהּוָה לְלַכְתָּה בָּם כַּאֲשֶׁר
שָׁמְרוּ אֲבוֹתָם אִם־לֹא: ²³ וַיַּגְּנַח יְהֹוָה אֶת־הַגְּנִים הָאֶלְהָה לְבָלְתִי
הַזְּרִישָׁם מִתְּרָאֵר וְלֹא נָתַן בְּמִדְיָה:

ב

וְאֶלְהָה הַגְּנִים אֲשֶׁר הַגִּיחָה יְהֹוָה לְנִסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל אֶת
3 כָּל־אֲשֶׁר לֹא־יָדַעַת קָל־מִלְחָמוֹת כְּנַעַן: ² רַק לְמַעַן
דִּיעַת הַרְוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְלִמְדוּם מִלְחָמָה רַק אֲשֶׁר־לְפָנִים
לֹא יָדַעַם: ³ חֲמֹשָׁת | סְרָגִים פְּלַשְׁתִּים וְכָל־הַכְּנָעָנִים וְהַצִּדְנָי
וְהַחֲנִי יִשְׁבּוּ תַּר הַלְּבָגָן מִתְּרָאֵר בַּעַל חֶרְמוֹן עד לְבּוֹא חָמָת:
⁴ וַיַּהְיוּ לְנִסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל לְדִיעַת הַיְשָׁמֵעַ אֶת־מִצְנָה

ישראל רכד חות עקפתה היה לא פסקו מלמדרש באורייתא וכדו יאי להוון דיתביין בכתבי崩שׂתא בראש גלי ומאלפין ית עמא פתגמי אורייתא וمبرכין ומוריון קדרם יי: 10 רהו מבטליון עסקיהון רכיבין על אהנו דחשיון בכל מני ציורין ומהלכין בכל תחום ארעה דישראאל ומתחברין למתקב על דינא רהו אולין באורחתהו ומפשעין על נבירו דאתעבידא להוון בארעא דישראאל: 11 מאתר דהו אנסין להוון ונסביר מה דבדיחון בית מכינה לסתין ומוטבת מוכסין על נובין בית שקיין דמיא לאתר דהוואה נפקן בנחא דישראאל לממליא מיא דלא הואה יכלין לאשמעא קל טרפת פרסת רגלהון מן קדם סנאה ומעיקא תמן יודון ועל זכותיה דיי ועל זכותיה דיתב קרווי פצחיא בארעא דישראאל בכנ נחתי מברכי תוקפא למתקב בקרוי פצחיא עמיה דיי: 12

שבחי שבחי דבורה שבחי ואודי מלילי הושבחא קום ברק ישבי שביך בר אבינוועם: 13

בקן נחת חד ממשרית ישראל ותבר תקופ נברוי עממייה הא לא מגבירא דדהוון חות דא אלהן יי תבר קדם עמיה תקופ נברוי סנאיהן: 14

מרקבית אפרים קם יהושע בר נון בקדמיה אגיה קרבא ברבית עמלק בתודוי קם מלכא שאול מדביה בonymio וקטל ית דבית עמלק ואגיה קרבא בשאר עממיא מדביה מכיר נחתי כה מרשען בקרבא משפטא זבולון כתביון בקהלמוס דספר חד: 15

ורברבי יששכר משתמעין לימי דבורה ושאר שבטה דיששכר משמישין קדם ברק משפטהון בקרוי משרא לכל אחר דאריך לסתן בתושלחתי אולין בזורעת ראיון סגיאן נגלי לבא:

10 רְכָבִי אֲתָנוֹת צָהָרוֹת יִשְׁבֵי עַל־מִקְדָּם וְהַלְכֵי עַל־דָּרֶךְ
שִׁיחָוֹ:

שֵׁם יִתְנוּ צְדִקוֹת יְהוָה
11 מִקְוָל מְחֻצְבִּים בּוּין מִשְׁאָבִים
צְדִקָּת פָּרָזָנוֹ בִּיְשָׂרָאֵל
אוֹ יַרְדוּ לְשָׁעַרִים עַמְּדִינָה:

עִירִי עִירִי דְּבוֹרָה
12 עִירִי עִירִי דְּבָרִידָשִׁיר
קִוִם בָּרָק וְשָׁבָה שְׁבִיהָ בּוֹנָא בְּינָם:
13 אוֹ יַרְדֵּן שָׁרֵיד לְאֲדִירִים עַם יְהוָה יַרְדֵּלִי בְּגִבּוּרִים:

מַנְיִי אֲפָרִים שְׁרָשֶׁם בְּעַמְלָק אֲתָרִיךְ בְּנִימָין קְעַמְמִיךְ
14 מַנְיִי מְלִיר יַרְדוּ מִתְקָלִים וּמְזִבְוִלוּן מִשְׁכִים בְּשָׁבֵט סָפָר:

וַיְשַׁשְּׁכַרְ קָנוּ בָּרָק
15 וַיְשַׁשְּׁכַרְ עַם־דְּבָרָה
בְּעַמְקֵם שְׁלֵחַ בְּרִגְלֵיו
בְּפֶלְגּוֹת רָאֵבָן

דִּיְשָׁרָאֵל: ¹⁶ וַיֹּאמֶר סַבִּי כִּנְשָׁתָא מַה נִּעַבֶּר לְדַאֲשָׁתָא רַוְשָׁן
 אֲרִי פְּסָקָת מִרְבִּית בְּנִימָן אַתְּתָא: ¹⁷ וַיֹּאמֶר יְרוּתָת שְׂוִיבָתָא
 לְבָנִי בְּנִימָן וְלֹא וְתָמָחֵי שְׁבָטָא מִישָׁרָאֵל: ¹⁸ וְאַנְחָנָא לֹא נִכְּלָל
 לְמִפְּנֵן לְהֻזָּן נְשִׁין מִבְּנַתָּנָא אֲרִי קִיְמָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִימָּר לִיטָּ
 דִּי וְתָן אַתְּתָא לְדִבְּרָתָא בְּנִימָן: ¹⁹ וַיֹּאמֶר הָא חֶנְא קָדָם יְיָ בְּשָׁלוֹ
 מִזְמָן מַזְעֵד לְמוֹעֵד דִּי מַצִּיפָּנוֹ לְבֵית אֶל מִדְנָה שְׁמֵשָׁא לְכַבְּשָׁא
 דְּסָלִיק מִבֵּית אֶל לְשָׁכָם וּמִדְרוֹמָא לְלִבְנָתָא: ²⁰ וּפְקִידָוִית
 בְּנֵי בְּנִימָן לְמִימָּר אַזְוֵּילִי וְתָכְמָנוֹן בְּכֶרְמִיאָ: ²¹ וְתָחֹזָן וְהָא אָם
 יְפָקִיעַן בְּנֵת שִׁילּוֹ לְמִיחָג בְּחֶנְנָא וְתָפְקוּן מִן בְּרֶמֶя וְתָחַטְפּוּן
 לְכֹונָן גָּבָר אַתְּתָה מִבְּנַת שִׁילּוֹ וְתָהִכְעַן לְאַרְעָא שְׁבָטָא דְּבְנִימָן:
²² וַיֹּהֵי אֲרִי וַיַּתְּנוּ אַבְהָתָהּ אָז אַתְּהָזָן לְמִידָּן קָדְמָנָא וְנִימָר
 לְהֻזָּן חֶנְנָנוֹן לְהֻזָּן אֲרִי לֹא סְפִיקָנָא לְמִפְּנֵן גָּבָר אַתְּתָה בְּקָרְבָּא
 אֲרִי לֹא אַתְּוִינְיָהּ וְהַבִּין לְהֻזָּן כְּעִידָּן פָּוֹן תְּחוּבוֹן: ²³ וְעַבְדָוִי כְּנֵן
 בְּנִימָן וְנִסְיָבוּ נְשִׁין לְמִנְגִּידָהּ מִן חֶנְנָא דִי אַנְסָוִי אַזְוֵּילִי וְתָבִי
 לְאַחֲסָנָתָהּ וּבְנֵו יִתְקָרְנוּא וְיִתְיָבוּ בְּהֻזָּן: ²⁴ וְהַלִּיכָו מִפְּמָן בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל בְּעִידָּנָא תְּהִיא גָּבָר לְשְׁבָטִיתָה וּלְזְרֻעִיתָה וְנִפְקָדוּ מִתְּמָנוֹ
 גָּבָר לְאַחֲסָנָתָהּ: ²⁵ בַּיּוֹמִיא הָאַיִן לִית מַלְכָא בְּיִשְׂרָאֵל גָּבָר
 דְּכָשָׁר בְּעִינּוֹתִי יַעֲבֵד:

מִיָּשֶׁרֶל: ¹⁸ וְאַنַּחֲנוּ לֹא נוּכֵל לְתַתְּלָהּ נְשִׁים מִבְּנֹתֵינוּ כִּי־נִשְׁבַּעַו בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְאָמֵר אָרוֹר נָתַן אֲשֶׁר לְבָנֵינוּ: ס ¹⁹ וַיַּאֲמַרְיוּ הַנָּה חַנְדִּיחָה בְּשָׁלוֹ מִימִים וַיָּמִימָה אֲשֶׁר מִצְפָּנָה לְבִית־אֵל מִזְרָחָה הַשְׁמֵשׁ לְמַסְלָה הַעֲלָה מִבֵּית־אֵל שְׁכָמָה וּמִגְּנָב לְלִבּוֹנָה: ²⁰ וַיֵּצֵא אֶת־בְּנֵי בְּנֵינוּ לְאָמֵר לְכָא וַיָּצֹא וְאֶרְבְּתָם בְּכֶרֶמיּוֹם: ²¹ וַיָּרְאֶתְם וְהַנָּה אָסְדוֹצָאוּ בְּנוֹת־שִׁילֹו לְחִיל בְּמִחְלּוֹת וַיַּצְאֶתְם מִזְרָחֶרֶם וְחַטְבָתָם לְכָם אִישׁ אֲשֶׁר מִבְּנֹות שִׁילֹו וְחַלְכָתָם אָרֶץ בְּנֵינוּ: ²² וְהַלָּה כִּי־יָבָא אֶבְוֹתָם אוֹ אֶחָיוֹת לְרֹוב וְאֶלְיָנוּ וְאֶמְרָנוּ אֶלְיָהָם תְּנֻנוּ אָוֹתָם כִּי לְרַיב לֹא לְקַחְנוּ אִישׁ אֲשֶׁר בְּמִלחָמָה כִּי לֹא אַתֶּם נִתְּחַטָּם כְּעַת הָאָשָׁמוֹ: ס ²³ וַיַּעֲשׂוּכָנּוּ בְּנֵי בְּנֵינוּ וַיָּשָׂאָו נְשִׁים לְמִסְפָּרִים מִזְרָחֶלְלּוֹת אֲשֶׁר נָעַלְוּ וַיַּלְכְּוּ וַיַּשְׁבוּ אֶל־נִחְלָתָם וַיַּבְנְוּ אֶת־הַעֲלִים וַיַּשְׁבוּ בָּהָם: ²⁴ וַיִּתְהַלְּכוּ מִשְׁעָם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּעֵת הַהִיא אִישׁ לְשִׁבְטוֹ וְלִמְשְׁפְּחוֹתָו וַיַּצְאָו מִשְׁעָם אִישׁ לְנִחְלָתָהוּ: ²⁵ בִּזְמִים הָהָם אֵין מָלֵךְ בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ הַיּוֹרֵד בְּעֵינָיו יַעֲשֵׂה:

			ms
קְרַב	קָרַב	Imperative	
קְרַבְתִּי	קָרַבְתִּי		fs
קְרַבְתֶּן	קָרַבְתֶּן		mp
קְרַבְתָּה	קָרַבְתָּה		fp
		Infinitive	
קְרַבָּה	קָרַבָּה		
	קְרַבָּה	Active Participle	
מְקֻרְבָּה	מִקְרָבָה		
מְקֻרְבָּה	מִקְרָבָה		ms
מְקֻרְבָּה	מִקְרָבָה		mp
מְקֻרְבָּה	מִקְרָבָה		fs
מְקֻרְבָּה	מִקְרָבָה		fp
	הַמְּקֻרְבָּה	Passive Participle	
מְקֻרְבָּה	מִקְרָבָה		
מְקֻרְבָּה	מִקְרָבָה		ms
מְקֻרְבָּה	מִקְרָבָה		mp
מְקֻרְבָּה	מִקְרָבָה		fs
מְקֻרְבָּה	מִקְרָבָה		fp